

Jak założyć stowarzyszenie zwykłe?

Założyciele czyli co najmniej 3 osoby zbierają się na spotkaniu (zebraniu) i decydują o:

- założeniu stowarzyszenia zwykłego
- przyjęciu regulaminu
- wyborze przedstawiciela albo zarządu

Dodatkowo jeśli członkowie chcą mają możliwość wyboru komisji rewizyjnej. Warunkiem jest określenie zasad jej wyboru oraz kompetencji w regulaminie stowarzyszenia zwykłego. Nie jest to konieczne.

W praktyce najlepiej stworzyć (spisać) protokół z zebrania założycielskiego zawierający powyższe decyzje. Mogą to być odrębne uchwały (najlepiej), mogą być informacje wynikające z treści protokołu.

Na spotkaniu założyciele podpisują się także na liście członków założycieli. Ma ona zawierać: imię i nazwisko, datę i miejsce urodzenia, miejsce zamieszkania oraz własnoręczny podpis. Dodatkowo rekomendujemy, by na liście podawany był numer PESEL - trzeba go zgłosić do urzędu w przypadku wyboru do władz stowarzyszenia zwykłego np. na przedstawiciela albo członka zarządu. Dobrze, by na początku listy było oświadczenie o spełnianiu warunków ustawowych przez poszczególnych członków (osoba fizyczna, niepozbawiona praw publicznych). [Lista założycieli](#) jest załącznikiem do wniosku o rejestrację stowarzyszenia.

Co powinien zawierać regulamin?

Regulamin stowarzyszenia zwykłego jest podstawowym dokumentem określającym zasady działania stowarzyszenia. Minimalna zawartość regulaminu wynika z art. 40 ust. 2 ustawy Prawo o stowarzyszeniach. Zgodnie z tym regulamin powinien zawierać informacje o:

- nazwie
- celu lub celach i środkach działania
- terenie działania i siedzibie
- sposobie nabycia i utraty członkostwa
- zasadach wyboru przedstawiciela lub zarządu
- zasadach zmiany regulaminu
- zasadach rozwiązania stowarzyszenia zwykłego

Dodatkowo choć nie wynika to wprost z przepisu w regulaminie powinny znaleźć się informacje o możliwych źródłach majątku. Zgodnie z art. 42 ust. 2 i 3 środki na działalność stowarzyszenia zwykłego mogą pochodzić ze [składek członkowskich](#), [darowizn](#), spadków, zapisów, dochodów z majątku stowarzyszenia, ofiarności publicznej ([zbiórek publicznych](#)) oraz z [dotacji](#).

Jeśli stowarzyszenie zwykłe chce powołać zarząd to w regulaminie muszą się znaleźć zapisy o (art. 40 ust. 3):

- trybie wyboru i uzupełniania składu zarządu
- kompetencjach
- warunkach ważności uchwał zarządu

- sposobie reprezentowania w tym w szczególności zaciągania zobowiązań majątkowych

Stowarzyszenie zwykle może także powołać organ kontroli wewnętrznej najczęściej zwany komisją rewizyjną (art. 40 ust. 4) . Wtedy w regulaminie powinny znaleźć się zapisy o trybie wyboru i uzupełniania składu oraz kompetencjach tego organu.

Jakie dokumenty należy złożyć do urzędu?

Stowarzyszenie zwykle rejestruje się w ewidencji stowarzyszeń zwykłych prowadzonej przez starostę powiatu na terenie, którego mieści się siedziba stowarzyszenia zwykłego.

Uwaga

Wszystkie dokumenty muszą być złożone w oryginale w jednym egzemplarzu i podpisane przez przedstawiciela albo zarząd stowarzyszenia zwykłego (przez wszystkich członków zarządu).

Aby stowarzyszenie zwykle zostało wpisane do ewidencji stowarzyszeń zwykłych, przedstawiciel albo zarząd musi złożyć odpowiednie dokumenty (art. 40 ust. 5):

- **wniosek o wpisanie do ewidencji stowarzyszeń** zawierający datę jego sporządzenia, nazwę urzędu – Starostwo Powiatowe w Brzezinach, adres siedziby stowarzyszenia, podpis przedstawiciela albo wszystkich członków zarządu.
- **regulamin działalności;**
- **protokół, dokument z zebrania założycielskiego** z informacjami o założeniu stowarzyszenia zwykłego, przyjęciu regulaminu działalności, o wyborze przedstawiciela reprezentującego stowarzyszenie albo wyborze zarządu stowarzyszenia zwykłego. W praktyce najlepiej, by decyzje te miały postać uchwał. Jeśli w zebraniu założycielskim bierze udział więcej osób niż minimalna 3 warto rozważyć wybór przewodniczącego i protokolanta, którzy będą podpisywali zarówno protokół jak i załączone do niego uchwały. W przypadku braku wskazania takich osób warto by dokumenty podpisały wszyscy uczestnicy spotkania.
- **lista założycieli** zawierająca ich imiona i nazwiska, daty i miejsca urodzenia, adresy zamieszkania, własnoręczne podpisy. Dodatkowo rekomendujemy, by na liście podawany był numer PESEL - trzeba go zgłosić do urzędu w przypadku wyboru do władz stowarzyszenia zwykłego np. na przedstawiciela albo członka zarządu. Dobrze, by na początku listy było oświadczenie o spełnianiu warunków ustawowych przez poszczególnych członków (osoba fizyczna, niepozbawiona praw publicznych),
- **dane przedstawiciela albo członków zarządu** - imię i nazwisko, adres zamieszkania, numer PESEL
- **adres siedziby** - najprościej, by informacja o adresie siedziby pojawiła się w protokole bądź w uchwale o założeniu stowarzyszenia zwykłego.
- Dodatkowo jeśli zgodnie z regulaminem stowarzyszenie zwykle wybiera organ kontroli wewnętrznej to podaje także dane członków tego organu - imię i nazwisko, adres zamieszkania, numer PESEL.

Oplaty za wpis do ewidencji

Złożenie wniosku o wpis do ewidencji stowarzyszeń zwykłych oraz sam wpis są bezpłatne. Opłata jest za wydanie zaświadczenia potwierdzającego wpis w wysokości **17 zł** na konto Urzędu Miasta Brzeziny **45 8781 0006 0040 0031 2000 0010**

Działalność – co może, a czego nie może zrobić stowarzyszenie zwykłe?

Stowarzyszenia takie nadal nie mają osobowości prawnej ale mogą zaciągać zobowiązania, nabywać prawa, pozywać i być pozywane (art. 40 ust. 1a).

Stowarzyszenia zwykłe mogą korzystać z różnych źródeł finansowania (art. 42 ust. 2 i 3). Są to [składki członkowskie](#), [darowizny](#), spadki, zapisy, dochody z majątku stowarzyszenia, ofiarność publiczna ([zbiórki publiczne](#)) oraz z [dotacje](#).

Inne uprawnienia to możliwość uzyskania statusu [organizacji pożytku publicznego](#) a także możliwość przekształcenia stowarzyszenia zwykłego w rejestrowe.

Stowarzyszenia zwykłe nadal nie może:

- powoływać swoich oddziałów terenowych,
- łączyć się w związki stowarzyszeń,
- zrzeszać osób prawnych (np. innych stowarzyszeń, firm itp.)
- prowadzić działalności odpłatnej pożytku publicznego,
- prowadzić działalności gospodarczej.

Obowiązki stowarzyszenia zwykłego: NIP, REGON, konto bankowe, księgowość, sprawozdania

Z faktu, że stowarzyszenie zwykłe stanowi prostszą formę stowarzyszenia, która nie wymaga rejestracji w KRS i nie ma osobowości prawnej, nie wynika, iż jest zwolnione z innych obowiązków, którym podlegają pozostałe stowarzyszenia. Stowarzyszenie zwykłe, podobnie jak organizacja zarejestrowana w KRS, musi uzyskać numery REGON i NIP.

REGON, NIP

Po otrzymaniu informacji o wpisie do ewidencji stowarzyszeń zwykłych, organizacja taka powinna zgłosić się do urzędu statystycznego właściwego ze względu na swoją siedzibę i wystąpić o nadanie numeru REGON. Aby uzyskać REGON, stowarzyszenie zwykłe wypełnia formularz wniosku RG-OP.

Do tego formularza stowarzyszenie zwykłe powinno załączyć swój regulamin i kopię zaświadczenia o wpisie do ewidencji stowarzyszeń. Wniosek można przesłać pocztą. REGON zostanie wydany w ciągu 7 dni od daty otrzymania formularza przez właściwy urząd statystyczny. Jednak osobiste złożenie dokumentów gwarantuje otrzymanie zaświadczenia o numerze REGON od ręki.

Kiedy stowarzyszenie zwykle otrzyma numer REGON, musi jeszcze złożyć wniosek o numer identyfikacji podatkowej (NIP). Obowiązek posiadania numeru NIP przez stowarzyszenia zwykle wynika z obowiązujących przepisów, m. in. z ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników, która wskazuje, że również jednostki niemające osobowości prawnej, tak jak stowarzyszenia zwykle, są zobowiązane posiadać numer NIP.

O numer NIP stowarzyszenie zwykle występuje do właściwego ze względu na swoją siedzibę urzędu skarbowego, wypełniając druk zgłoszenia NIP-2

Konto bankowe

Przepisy nie regulują kwestii, czy stowarzyszenie zwykle ma obowiązek posiadać konto bankowe. Trzeba jednak pamiętać, iż rachunek w banku może okazać się niekiedy niezbędny w celu opłacenia faktur za usługi wynajętych firm, a tym bardziej przekazania zaliczek na poczet podatku dochodowego i ewentualnych składek ZUS od wynagrodzeń czy otrzymania dotacji od administracji publicznej.

Warto pamiętać, że po założeniu rachunku bankowego stowarzyszenie zwykle ma obowiązek zgłosić numer rachunku do „swojego” urzędu skarbowego wypełniając NIP-2 jako zgłoszenie aktualizacyjne

Księgowość i obowiązki sprawozdawcze

Z ustawy o rachunkowości wynika, że organizacje niemające osobowości prawnej także podlegają zasadom rachunkowości. Stowarzyszenie zwykle obowiązują więc te same wymogi w zakresie sprawozdawczości co stowarzyszenie zarejestrowane w KRS. Oznacza to, że stowarzyszenia zwykle muszą prowadzić bieżącą księgowość, a także sporządzać roczne sprawozdanie finansowe ze swojej działalności i składać je do właściwego urzędu skarbowego wraz z roczną deklaracją CIT-8.

Uwaga

Obowiązek prowadzenia księgowości i składania sprawozdań finansowych z działalności jest aktualny również wtedy, gdy stowarzyszenie nie prowadzi żadnych działań.